

„JCDecaux premija 2024: ruduo“

„Tada mintimis tu į praeitį grįši,
Minčių, kaip žolių, sulaikyt nieks negali:
Senajam name jos tarp plytų ras plyšį
Ir leis ten užgintą daigelį.“

Adomas Mickevičius, „Vėlinės“, „Vaiduoklis“
Vertė Justinas Marcinkevičius

„ruduo“ prasidėjo nuo minčių apie tarpinę būseną, apie neįvardyto dabarties jausmo siaubą ir dovaną. Penkiuose kūrinuose menininkės (-ai) kviečia įžengti, ar iš šono pažvelgti, į ryšį tarp daiktiško ir žmogiško buvimo būdų, kartų, tuštumos ir užpildo, susintetinto ir vienalyčio kažko.

Prieš du šimtus metų pradėjęs rašyti poemą „Vėlinės“ Adomas Mickevičius, tuomet jaunas kūrėjas, patyrė naikinančią imperializmo jėgą, išgyveno asmenines netektis, širdgėlą, sėkmės ir rinkos spaudimą. Kolektyvinį ir asmeninį nerimą jis perkėlė į šmėklos personažą. Kūriniai irgi yra šmėklos. Jie, kaip ir Vaiduoklis poemoje, yra tarpininkai tarp skirtingų laikų ir erdvių, išlieka to paties amžiaus, stringa momento begalybėje ir keliauja kiaurai seno namo sienas. „ruduo“ primena, kad kartojasi ne tik sezonai.

Kotryna Markevičiūtė ir Ona Juciūtė

Paroda veiks iki 2025 m. sausio 5 d. Šiuolaikinio meno centro padalinio Sapiegų rūmų pirmo aukšto Šiaurinėje galerijoje (L. Sapiegos g. 13, Vilnius). Sapiegų rūmų darbo laikas: I, III, IV, V 12:00–20:00, VI 11:00–19:00, VII 11:00–18:00. Parodos lankymas nemokamas.

PARODOS „JCDECAUX PREMIJA 2024“ DALYVIAI

ELENA LAURINAVIČIŪTĖ – menininkė, kilusi iš Anykščių, šiuo metu gyvenanti ir kurianti Vilniuje. 2024 m. baigė magistro studijas Vilniaus dailės akademijoje. Kuria eksperimentinio pobūdžio keraminius pučiamuosius instrumentus. Jų aštrios briaunos pjausto nematomą orą ir taip transformuoja jį į užimo ir švilpimo garsus, iš kurių menininkė formuoja erdvinius oro virpesių peizažus. Elena Laurinavičiūtė

tyrinėja garso ir erdvės santykį, aktualizuodama molinių švilpukų garsinį paveldą bei keramikos priemoneis susiedama praeitį ir dabartį.

KAMILĖ PIKELYTĖ – vizualaus meno kūrėja, gyvenanti ir kurianti Reikjavike ir Vilniuje. Kūryboje naudoja rastą medžiagą (angl. found footage) ir fizines liekanas. Savo instaliacijose ir performansuose menininkė nagrinėja žmonijos dominavimą ir polinkį naikinti nežmogiškas gyvybės formas. Kvestionuodama sisteminį tam tikrų dalykų ženklumą kaip „purvinų“, Kamilė Pikelytė tyrinėja, kaip tokiu būdu gali būti maskuojamos nepatogios tiesos.

EGLĖ RUIBYTĖ – vaizduojamojo meno kūrėja, grafikos dizainerė, jungianti šias sritis ir taip ieškanti prasmės ypač standartizuotuose globaliuose procesuose. Baigė grafikos studijas Vilniaus dailės akademijoje, vėliau studijavo tipografiką ir skulptūrą Hamburgo vaizduojamųjų menų akademijoje (HFBK). Gilindamasi į pramonines technologijas ir ieškodama funkcinių-emocinių metaforų, iš pažiūros masinės gamybos objektus Eglė Ruibytė konstruoja iš dalies pasitelkdama rankų darbą. Taip autorė sąmoningai leidžia įvykti klaidoms, bylojančioms apie prieštarą žmogiškumą industrijos mašinoje.

ONA BARBORA ŠLAPŠINSKAITĖ – Vilniuje gyvenanti menininkė, edukatorė. Šiuo metu studijuoja skulptūros magistrantūroje Vilniaus dailės akademijoje. Kuria instaliacijas, kuriose skleidžiasi asmeniniai prisiminimai, šeimos istorijos, politiniai kontekstai, o kartais susidaro sąlygos susitikti įvairioms bendruomenėms. Pastaruosiu metu kūryboje permąsto „vaiduoklių“ vaidmenį tiek asmeninėje, tiek politinėje plotmėse. Naudodama auto- ir biografinius faktus, įpindama juos į fikcinius pasakojimus menininkė bando išryškinti istorijos bei ideologinio paveldo įtaką praeities, dabarties ir ateities tapatybėms.

MANTAS VALENTUKONIS – jaunosios kartos tapytojas, gyvenantis ir kuriantis Kaune. 2023 m. baigė tapybos bakalauro studijas Vilniaus dailės akademijos Kauno fakultete. Šiais metais surengė personalinę parodą „Apparitions“ galerijoje „Drifts“ Vilniuje, taip pat kuravo grupinę parodą „Tarpinės gliaumos / Intermediate Glooms“ Klaipėdos kultūrų komunikacijų centre. Menininkas savo kūrybą yra pristatęs grupinėse parodose Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.